

1. Ηφαιστία – «Η πόλη μέσα από τα ίχνη της»

Τα παιδιά προσέγγισαν την Ηφαιστία ως μικροί εξερευνητές και αρχαιολόγοι, αναζητώντας μέσα στα ερείπια ίχνη οργάνωσης, καθημερινής ζωής, αρχιτεκτονικής και ανθρώπινης παρουσίας. Μέσα από παρατήρηση, σχέδιο και γρίφους, η αρχαιολογική πληροφορία μετατράπηκε σε διαδικασία ανακάλυψης.

Στόχος: ανάπτυξη παρατηρητικότητας, ιστορικής σκέψης και ικανότητας σύνδεσης του υλικού ίχνους με την ανθρώπινη ζωή.

2. Καβείρια – «Από το Σύμβολο στην Αξία»

Τα παιδιά έγιναν «Εξερευνητές των Συμβόλων», αναζητώντας σχήματα, χρώματα και ίχνη και επιχειρώντας να τους αποδώσουν νόημα. Η εμπειρία συνδέθηκε με τον μύθο του Φιλοκτήτη και έννοιες όπως η αποδοχή, η αντοχή, η συγχώρεση και το ανήκειν.

Στόχος: καλλιέργεια συμβολικής και ηθικής σκέψης και σύνδεση μύθου, αξιών και σύγχρονων ανθρώπινων εμπειριών.

3. Κοντοπούλι – Κεραμική

Η επαφή με την κεραμίστρια έφερε τα παιδιά κοντά σε μια ζωντανή τέχνη του τόπου. Μέσα από τις δικές τους ερωτήσεις παρατήρησαν τη σχέση υλικού, τεχνικής, ανθρώπινου χεριού και δημιουργίας.

Στόχος: γνωριμία με την τοπική τεχνογνωσία και ανάδειξη της μάθησης μέσα από την άμεση επαφή με τον δημιουργό.

5. Πολιόχνη – «Η Τέχνη της Κοινότητας»

Με αφετηρία το Βουλευτήριο, τα παιδιά διερεύνησαν τι σημαίνει κοινότητα και συλλογική απόφαση. Μέσα από ρόλους κατοίκων και ένα κουβάρι νήματος δημιούργησαν έναν «ιστό» αλληλεξάρτησης, ανακαλύπτοντας βιωματικά ότι η λειτουργία μιας κοινότητας βασίζεται στη συνεργασία, την εμπιστοσύνη, τη βοήθεια, τον σεβασμό και την επικοινωνία.

Στόχος: καλλιέργεια κοινωνικού και συνεργατικού νου και βιωματική κατανόηση της συμμετοχής και της αλληλεξάρτησης.

6. Μούδρος – «Από τον Πόλεμο στην Ειρήνη»

Με αφετηρία το Ναυτικό Μουσείο και μέσα από τον ρόλο του μικρού δημοσιογράφου, τα παιδιά προσέγγισαν την ιστορική μνήμη. Στην «Ανθρώπινη Γραμμή» τοποθετήθηκαν σωματικά ανάμεσα στους δύο πόλους «Πόλεμος–Ειρήνη», παίρνοντας θέση απέναντι σε ανθρώπινες καταστάσεις και αιτιολογώντας τις επιλογές

τους.

Στόχος: ανάπτυξη ιστορικής ενσυναίσθησης, ηθικού προβληματισμού και κατανόηση της ειρήνης ως καθημερινής στάσης και επιλογής.

7. Ρουσσοπούλι – «Διαβάζοντας το τοπίο και τον αγροτικό πολιτισμό»

Στο Γεωμορφολογικό Μουσείο η παρατήρηση οργανώθηκε γύρω από κομβικά στοιχεία της γεωμορφολογίας και του αγροτικού πολιτισμού της Λήμνου. Τα παιδιά συνέδεσαν το φυσικό ανάγλυφο με τον τρόπο που οι άνθρωποι κατοίκησαν, εργάστηκαν και διαμόρφωσαν τον τόπο.

Στόχος: κατανόηση της αλληλεπίδρασης ανθρώπου–τοπίου και σύνδεση φυσικής και πολιτισμικής κληρονομιάς.

8. Αμμοθίνες – «Η Κρυφή Γεωμετρία της Άμμου»

Οι αμμοθίνες μετατράπηκαν σε ένα υπαίθριο εργαστήριο γεωμετρίας. Τα παιδιά αναζήτησαν γραμμές, σπείρες, συμμετρίες, επαναλήψεις και μοτίβα στην άμμο, στα φυτά και στους οργανισμούς, ανακαλύπτοντας ότι η μαθηματική σκέψη υπάρχει ήδη στη φύση.

Στόχος: σύνδεση μαθηματικής, οικολογικής και αισθητικής παρατήρησης και καλλιέργεια της ικανότητας αναγνώρισης σχέσεων και μοτίβων.

9. Μάντρα – «Χτίζοντας ξανά τη Μάντρα»

Η επίσκεψη στη μάντρα έφερε τα παιδιά σε άμεση επαφή με τα ζώα, την αγροτική ζωή και τις καθημερινές εργασίες της μάντρας, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να παρατηρήσουν βιωματικά πώς ο χώρος οργανώνεται γύρω από τις ανάγκες ανθρώπων και ζώων. Η επίσκεψη και τα φύλλα παρατήρησης αποτέλεσαν τη βάση για ένα εργαστήριο ανακατασκευής. Τα παιδιά συζήτησαν τι κάνει μια μάντρα λειτουργική και σταθερή, επέλεξαν υλικά, σχεδίασαν κάτοψη και στη συνέχεια δημιούργησαν τη δική τους κατασκευή.

Στόχος: μετάβαση από την παρατήρηση στον σχεδιασμό και από τον σχεδιασμό στην κατασκευή, με ενεργοποίηση δημιουργικής, χωρικής και συνεργατικής σκέψης.

10. Φαρακλό – «Διαβάζοντας τα βράχια»

Το ιδιαίτερο γεωλογικό τοπίο προσεγγίστηκε μέσα από φύλλο παρατήρησης, ώστε τα παιδιά να εστιάσουν στα σχήματα, τις υφές, τα χρώματα και στα ίχνη των φυσικών διεργασιών.

Στόχος: ανάπτυξη γεωμορφολογικής παρατήρησης και κατανόηση του τοπίου ως αρχείου του φυσικού χρόνου.

11. Κακαβιώτισσα – «Η Σιωπή που Ακούγεται»

Η ανάβαση και η παραμονή στον χώρο έγιναν αφορμή για ένα εργαστήριο σιωπής, παρουσίας και προσωπικού νοήματος. Παιδιά και ενήλικες έκλεισαν τα μάτια, άκουσαν το τοπίο, αναζήτησαν τι κάνει έναν χώρο «ιερό» και κατέγραψαν τι σημαίνει το ιερό για τους ίδιους.

Στόχος: ενίσχυση της ενσυνείδητης παρατήρησης, της προσωπικής έκφρασης και της σχέσης ανθρώπου–φύσης–τόπου.

12. Κακαβιώτισσα – «Φωτογραφίζοντας όσα δεν λέγονται»

Η εμπειρία ολοκληρώθηκε με μια φωτογραφική αποστολή: φως, σκιά, σιωπή, ισορροπία, χρόνος, δέος, ανθρώπινη παρουσία και λεπτομέρειες που συχνά περνούν απαρατήρητες έγιναν αντικείμενα προσωπικής φωτογραφικής αναζήτησης.

Στόχος: χρήση της φωτογραφίας όχι ως απλής καταγραφής, αλλά ως μέσου παρατήρησης, επιλογής και νοηματοδότησης.

13. Μύρινα – «Μια πόλη, πολλές εποχές»

Η περιήγηση στη Μύρινα οργανώθηκε ως μια **διαδρομή ανακάλυψης των διαφορετικών εποχών και όψεων της πόλης**. Στο **Αρχαιολογικό Μουσείο**, τα παιδιά αναζήτησαν μέσα από τα εκθέματα ίχνη της καθημερινής ζωής, της τεχνολογίας και των πολιτισμών που πέρασαν από τη Λήμνο, ενώ στο **Μουσείο Παιχνιδιού** γνώρισαν το παιχνίδι ως κομμάτι της παιδικής ζωής, της μνήμης και της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Η εξερεύνηση συνεχίστηκε στον ίδιο τον αστικό χώρο, με **παρατήρηση του Ρωμαϊκού και του Τούρκικου Γιαλού**. Τα παιδιά αναζήτησαν αρχιτεκτονικές λεπτομέρειες, κτίρια, παράθυρα, υλικά και άλλα ίχνη, συγκρίνοντας τις δύο διαφορετικές όψεις της πόλης.

Στόχος: να αντιληφθούν τη Μύρινα ως μια πόλη πολλών στρωμάτων, όπου αρχαιολογία, καθημερινή ζωή, αρχιτεκτονική, μνήμη και διαφορετικοί πολιτισμοί συνυπάρχουν και αφηγούνται την ιστορία του τόπου.

Τα απογευματινά εργαστήρια

16. «Ο δικός μας Χάρτης της Λήμνου»

Τα παιδιά συνέθεσαν έναν κοινό χάρτη με τους τόπους που επισκέφθηκαν, εικόνες, υλικά και προσωπικά ίχνη από κάθε διαδρομή. Ο χάρτης οργανώθηκε γύρω από βασικές θεματικές — αρχαιολογία, περιβάλλον, ιστορία κ.ά. — και λειτούργησε ως συλλογική αποτύπωση της εμπειρίας.

Στόχος: σύνθεση της εμπειρίας σε μια συνολική αντίληψη της Λήμνου ως ενιαίου οικοσυστήματος μάθησης.

17. «Εργαστήριο Ειρήνης»

Με αφετηρία τις αυθόρμητες συνδέσεις των παιδιών με τις έννοιες «ειρήνη» και «πόλεμος», η ομάδα δημιούργησε ένα κοινό λεξιλόγιο, σύμβολο και σύνθημα ειρήνης.

Στόχος: μετάβαση από την αφηρημένη έννοια της ειρήνης σε προσωπικές αξίες, κοινά νοήματα και συλλογική έκφραση.

18. «Πήλινα Σύμβολα – Τι θέλω να αφήσω πίσω μου»

Με τον πηλό ως μέσο έκφρασης, κάθε παιδί δημιούργησε ένα προσωπικό σύμβολο που θα ήθελε να μεταφέρει στις επόμενες γενιές και εξήγησε το νόημά του.

Στόχος: σύνδεση ύλης, τέχνης, συμβολικής σκέψης, προσωπικής ταυτότητας και πολιτισμικής μνήμης.

19. «Η Ασπίδα του Κόσμου μας»

Με αφετηρία την ομηρική Ασπίδα του Αχιλλέα ως μικρογραφία ενός ολόκληρου κόσμου, τα παιδιά δημιούργησαν τη δική τους σύγχρονη ασπίδα απαντώντας στο ερώτημα: «Τι αξίζει να προστατεύσουμε σήμερα;» Η συλλογική δημιουργία οργανώθηκε μέσα από διαφορετικούς τρόπους σκέψης — ηθικό, κοινωνικό-συνεργατικό, οικολογικό, δημιουργικό και πολυγλωσσικό.

Στόχος: σύνθεση των εμπειριών του προγράμματος και μετατροπή τους σε αξίες, σύμβολα και κοινό όραμα για τον κόσμο.

20. Εργαστήριο Καλαθοπλεκτικής – «Η γνώση των χεριών»

Στο χωριό, παιδιά και ενήλικες γνώρισαν από κοντά την **παραδοσιακή τέχνη της καλαθοπλεκτικής**, συζήτησαν με τον καλαθοπλέκτη για τα υλικά, την τεχνική και τη μετάδοση της γνώσης και, με την καθοδήγησή του, **έφτιαξαν τα δικά τους καλάθια.**

Στόχος: η βιωματική γνωριμία με την τοπική τεχνογνωσία, τη δημιουργία και την άυλη πολιτιστική κληρονομιά.

21. Παραδοσιακά Παιχνίδια στην Πλατεία – «Παίζουμε Μαζί»

Στην πλατεία του χωριού, τα παιδιά του Summer School συναντήθηκαν με **τα παιδιά της τοπικής κοινότητας** και συμμετείχαν μαζί σε παραδοσιακά παιχνίδια. Μέσα από το παιχνίδι, την κίνηση και τη συνεργασία δημιουργήθηκε ένας αυθόρμητος χώρος **συνάντησης, επικοινωνίας και διαγενεακής μετάδοσης της παράδοσης.**

Στόχος: η σύνδεση με την κοινότητα και η ανάδειξη του παιχνιδιού ως κοινής γλώσσας επικοινωνίας και πολιτισμού.

Τελική Γιορτή – «Μοιραζόμαστε την εμπειρία»

Το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε με **ανοιχτή παρουσίαση των παραγόμενων έργων στην πλατεία και στο σχολείο**, μετατρέποντας όσα δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων σε υλικό επικοινωνίας με την τοπική και σχολική κοινότητα. Χάρτες, κατασκευές, σχέδια, φωτογραφίες, σύμβολα και συλλογικές δημιουργίες αφηγήθηκαν τη διαδρομή των παιδιών και όσα εκείνα επέλεξαν ως σημαντικά από την εμπειρία τους στη Λήμνο.

Η τελική γιορτή λειτούργησε έτσι ως **μέσο διάχυσης και κοινωνικής επιστροφής της μαθησιακής εμπειρίας**.

Στόχος: η σύνδεση μάθησης και κοινότητας, η ενίσχυση της συμμετοχής και της έκφρασης των παιδιών και η μετατροπή της εμπειρίας από κάτι ατομικό σε συλλογικό και διαμοιραζόμενο αποτύπωμα.

Μια συνολική φράση για τον απολογισμό

Τα εργαστήρια του LIMNOS SUMMER SCHOOL σχεδιάστηκαν ως αλληλοσυνδεόμενες εμπειρίες διερεύνησης του τόπου. Η αρχαιολογία, η γεωμορφολογία, η βιοποικιλότητα, η ιστορία, η τέχνη, η τοπική γνώση και η καθημερινή ζωή δεν προσεγγίστηκαν ως διακριτά γνωστικά αντικείμενα, αλλά ως διαφορετικές όψεις ενός ενιαίου οικοσυστήματος μάθησης. Μέσα από παρατήρηση, κίνηση, αφήγηση, παιχνίδι ρόλων, διάλογο και δημιουργία, τα παιδιά κλήθηκαν όχι απλώς να γνωρίσουν τη Λήμνο, αλλά να τη διαβάσουν, να την ερμηνεύσουν και να δημιουργήσουν τη δική τους σχέση μαζί της.